

nok havde forskellige Navne. I Aarhus blev den kaldt Borgerskoleeksamen. Den havde et praktisk Anstrøg og var en ikke saa ilde Afslutning ved den sædvanlige Udskrivningsalder. Den var heller ikke helt ilde bygget op, saaledes at man kunde fortsætte videre derfra. Jeg tror, at man ved den i Forbindelse med en afsluttende Præliminæreksamen eller Realeksamen, hvad man nu vil kalde det, kunde skabe en ganske pæn Bygning, og saa havde man i alt Fald kun to Eksaminer i Stedet for tre.

Endvidere har vi tre Studentereksaminer ved enkelte Latinskoler. Naar der er Tale om Kostbarhed, tror jeg, man kan sige, at her findes virkelig et overmaade kostbart Apparat. Jeg ved Eksempler paa, at man i forskellige Undervisningstimer har Klasser med to Elever, ja endogsaa med een Elev, og det kan ikke nægtes, at det bliver en forholdsvis kostbar Student, der kommer ud deraf, naar han skal have mange Enetimer. Nu ser vi, at vi i Aar foruden med de tre Slags Studenter er blevet velsignet med en fjerde Slags, nemlig Handelsstuderne, og jeg kan ikke se, at der i og for sig er Grund til at blive staaende ved de fire Arter. Der er virkelig Udviklingsmuligheder i Retning af at faa adskillig flere. Jeg vilde tro, skønt det vel sagtens er ørkesløst at sige det, at det var bedre, om vi søgte at faa een Studentereksamen, og at de højere Lærestalter indrettede deres Undervisning med een Studentereksamen for Øje. Det vilde i hvert Fald være en økonomisk Vinding, og jeg er tilbøjelig til at tro, at det ogsaa kunde blive en pædagogisk Vinding.

Jeg har selv været med til i dette Ting at reformere lidt paa Læreruddannelsen derved, at Eleverne, naar de kom paa Seminarierne, skulde staa paa et mere ensartet Trin. Det førte til, at vi fik en Eksamen mere, og jeg er helt bange for nu, da jeg ser, at den højtærede Kultusminister ogsaa med Tanken om at faa nedsat en Kommission til at overveje Seminarieundervisningen, at det skal ende med, at vi faar en eller to Eksaminer til indenfor Læreruddannelsen. Jeg tror ikke, at det egentlig er det, der tiltrænges i saa overvættede Grad. Derimod er det helt sikkert, at Seminarierne for Øjeblikket gennemgaar en vanskelig Tid. Der har paa Grund af vor Skolelov og Kravet om Elevantallet i Klasserne været meget stærk Trang til nye Lærerkrafter, hvad der har ført med sig, at vel saa at sige alle vore

Seminarier har haft meget store Elevtal. I Aar viser det sig, at Elevtallet er blevet overordentlig begrænset. Der er anstillet mange Betragtninger over, hvad Grunden hertil kunde være. Man har sagt, at det skyldtes § 8, idet ingen vilde gaa Lærervejen af Hensyn til den Utryghed, § 8 skaber for vore Lærere. Jeg har kun ringe Tro til, at denne Betragtning har paavirket overvættede mange. Derimod kan Forholdet maaske i nogen Grad, i alt Fald foreløbig, tilskrives de Bestemmelser, vi har faaet om Adgangsprøverne. Men den overvejende Grund er vel nok den, at der er uddannet et ret stort Antal Lærere, saa at der for Øjeblikket er for mange til de ledigblevne Embeder, og det bevirker igen, at Seminarierne ikke har den Tiltrækning, som de tidligere har haft. Men det indvirker jo ikke godt paa Seminariernes Økonomi. De har haft en Række gode Aar og har Udsigt til en Række trange Aar, og det vil ikke overraske mig, om der fra den Side stilles nogle Krav.

Der findes paa § 18 en lille Kuriositet, som er en lille Illustration til den Tale om Administrationen, vi hørte af det ærede Medlem fra Veringe (Jensen-Sønderup). Det er en Bevilling, der vedrører Kalundborg Kirke. Jeg maa sige, at jeg blev en Del overrasket, da jeg saa, at en Bevilling paa 2,800 Kr. til Undersøgelse af Billeder i Kalundborg Kirke var givet i 1905—06 og først var kommet til Anvendelse i dette Finansaar. Man kan ikke sige, at de, der skulde bruge denne Bevilling, og de, der skulde undersøge Kalundborg Kirkes Indre, just har haft Hastværk.

Dernæst er der et Punkt, som jeg tillægger ikke ringe Betydning, og som jeg gerne vil høre den højtærede Kultusministers Udtalelser om enten under Udvalgsbehandlingen eller her i Salen. Paa Finansloven for indeværende Aar findes der en Bevilling paa 6,000 Kr. til Udgivelse af en Ordbog over det danske Sprog som 5te Del af en 10-aarig Bevilling paa i alt 60,000 Kr. Vi er allerede i Aar ved den 5te Del af denne Bevilling, saa at Halvdelen af den er brugt. Den er givet til Professor Verner Dahlerup og den Gylvendalske Boghandel, og jeg kan ikke nægte, jeg blev ikke saa lidt forbavset, da jeg paa det foreliggende Finanslovsforslag saa, at denne Bevilling her var undergaaet en dobbelt Forvandling. Den er undergaaet en talmæssig Forvandling, idet man i Stedet for at fortsætte fra den 5te til den 6te Del af Bevillingen har foreslaaet